

TÁC ĐỘNG CỦA CUỘC CÁCH MẠNG CÔNG NGHIỆP 4.0 ĐẾN ĐÀO TẠO NGUỒN NHÂN LỰC KẾ TOÁN – KIỂM TOÁN TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY

*Thái Thị Hoài Thương**

Nguyễn Thị Ngọc Bích

Võ Thu Phụng

Trường Đại học Đồng Nai

*Tác giả liên hệ: Thái Thị Hoài Thương - Email: thaithihoaituong@gmail.com

(Ngày nhận bài: 26/5/2023, ngày nhận bài chỉnh sửa: 1/6/2023, ngày duyệt đăng: 2/6/2023)

TÓM TẮT

Tác động của cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 đã ảnh hưởng không nhỏ đến tất cả mọi lĩnh vực nói chung cũng như công tác đào tạo nguồn nhân lực kế toán – kiểm toán ở Việt Nam nói riêng. Trong bối cảnh hội nhập kinh tế quốc tế hiện nay, việc xây dựng và phát triển nguồn nhân lực kế toán – kiểm toán chất lượng cao là yếu tố quan trọng, không thể thiếu đối với sự phát triển của quốc gia. Bài viết nghiên cứu những cơ hội, thách thức của bối cảnh mới đối với đào tạo nguồn nhân lực kế toán, kiểm toán; cùng với việc phân tích thực trạng đào tạo, nhóm tác giả đề xuất một số biện pháp nhằm nâng cao hơn nữa chất lượng đào tạo nguồn nhân lực kế toán kiểm toán ở Việt Nam hiện nay.

Từ khóa: *Cuộc cách mạng công nghiệp 4.0, hội nhập kinh tế quốc tế, chất lượng đào tạo, nhân lực kế toán – kiểm toán*

1. Đặt vấn đề

Công nghệ đóng một vai trò vô cùng quan trọng trong việc thúc đẩy sự thịnh vượng kinh tế, nhất là ở các nước phát triển và đang phát triển. Các lĩnh vực như: Trí tuệ nhân tạo (AI), điện toán đám mây, Internet vạn vật, chuỗi khối (Blockchain), mạng không dây thế hệ mới (5G) đã tạo ra những sản phẩm công nghệ số quan trọng mang nhiều đột phá.

Ở Việt Nam, đã có rất nhiều các nghiên cứu về tác động của cách mạng công nghiệp 4.0 đến lĩnh vực kế toán kiểm toán. Chẳng hạn, nghiên cứu của nhóm tác giả Hoài, Loan (2019) về ứng dụng Blockchain vào lĩnh vực kế toán – kiểm toán. Nghiên cứu xác định việc kết hợp công nghệ Blockchain trên các phần mềm kế toán sẽ giúp công tác kế toán tại các doanh nghiệp được tối ưu hóa, đảm bảo thông tin kế toán được bảo mật, an

toàn và minh bạch. Cùng tìm hiểu về công nghệ Blockchain, tác giả Hưng (2018) đã đánh giá những tác động của công nghệ Blockchain đến tương lai nghề nghiệp kế toán, kiểm toán và tài chính ngân hàng. Nghiên cứu cũng chỉ ra rằng Blockchain sẽ trực tiếp tạo thay đổi đến hành vi kế toán thực tiễn như công việc ghi chép hay đối chiếu sổ sách.

Có thể thấy, cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 và hội nhập kinh tế quốc tế sâu rộng đã đem đến nhiều cơ hội cũng như thách thức đối với mọi lĩnh vực, ngành nghề ở Việt Nam nói chung và ngành kế toán, kiểm toán nói riêng. Để tồn tại và phát triển nhằm đáp ứng nhu cầu xã hội thì ngoài những yếu tố như trí thông minh, chỉ số cảm xúc, các nhà kế toán viên, kiểm toán viên chuyên nghiệp còn phải thể hiện được các kỹ năng như: kỹ năng nghiệp vụ, đạo đức nghề nghiệp,

kỹ năng kỹ thuật số, kinh nghiệm, khả năng sáng tạo và tầm nhìn. Đây cũng là vấn đề được đặt ra, thách thức đối với các cơ sở đào tạo trong bối cảnh mới; đòi hỏi các cơ sở đào tạo phải đổi mới toàn diện, từ xây dựng, cập nhật nội dung chương trình, thay đổi phương thức đào tạo, đánh giá học phần... đến việc không ngừng đào tạo kỹ năng cần thiết cho người học nhằm đáp ứng nhu cầu nhân lực của thời đại.

Trên cơ sở nghiên cứu cơ hội, thách thức của bối cảnh mới đối với đào tạo nguồn nhân lực kế toán - kiểm toán; cùng với việc phân tích thực trạng đào tạo hiện nay, nhóm tác giả đề xuất một số biện pháp nhằm nâng cao hơn nữa chất lượng đào tạo nguồn nhân lực kế toán - kiểm toán góp phần xây dựng đội ngũ kế toán - kiểm toán chất lượng cao, đáp ứng tốt nhu cầu của xã hội.

2. Nội dung

2.1. Cơ hội và thách thức đối với đào tạo nguồn nhân lực kế toán - kiểm toán thời đại hội nhập kinh tế quốc tế hiện nay trong bối cảnh tác động của cuộc cách mạng công nghiệp 4.0

Cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 đã tạo ra những cơ hội và thách thức đối với việc đào tạo nguồn nhân lực kế toán - kiểm toán trong giai đoạn hội nhập ở Việt Nam hiện nay.

Về cơ hội, có thể phân tích những tác động của cách mạng công nghiệp 4.0 đến đào tạo nguồn nhân lực kế toán - kiểm toán trong giai đoạn hội nhập kinh tế quốc tế như sau:

Sự phát triển mạnh mẽ của Internet kết nối vạn vật, điện toán đám mây, trí tuệ nhân tạo, dữ liệu lớn... mở ra cơ hội cho các cơ sở đào tạo cũng như người học tiếp cận được nguồn dữ liệu vô tận...

phục vụ tốt cho công tác giảng dạy của giảng viên và học tập của sinh viên.

Sự phát triển không ngừng của hệ thống trí tuệ nhân tạo cũng mở ra cơ hội để ngành Kế toán, Kiểm toán tiếp cận những phần mềm tiện ích có liên quan đến ngành nghề với chi phí phù hợp. Đây cũng là cơ hội để sinh viên có thể tiếp cận nhiều hơn, nhanh hơn với phần mềm.

Chính những tiến bộ từ cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 là động lực thúc đẩy các cơ sở đào tạo phải nắm bắt, thay đổi kịp thời, nâng cao trình độ khoa học công nghệ, ứng dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật để thích ứng với công nghệ mới, từ đó nâng cao chất lượng đào tạo.

Cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 đã làm thay đổi tư duy về phương thức tổ chức giảng dạy của các cơ sở đào tạo. Các hình thức đào tạo mới, các lớp học trực tuyến ra đời mang nhiều ưu điểm vượt trội và khắc phục được những nhược điểm của lớp học truyền thống. Người học có thể học mọi lúc mọi nơi, dễ dàng tiếp xúc nhiều hơn với giảng viên, có thể trải nghiệm học tập bằng không gian ảo, tương tác trong điều kiện như thật bằng các phần mềm và hệ thống mạng.

Bên cạnh những cơ hội có được từ tác động của cách mạng công nghiệp 4.0 cũng đặt ra nhiều thách thức với công tác đào tạo kế toán - kiểm toán ở Việt Nam trong giai đoạn hội nhập kinh tế quốc tế.

Sự bùng nổ của thành tựu cách mạng công nghiệp 4.0 đã làm thay đổi cơ bản phương thức thực hiện các công việc của kế toán, kiểm toán. Quy trình kế toán cũng như phương thức kiểm toán đều thay đổi theo hướng ứng dụng công nghệ thông tin vào các phần mềm kế toán, kiểm toán. Chẳng hạn, phần mềm kế toán tích hợp hóa đơn điện tử, kết nối ngân hàng điện tử... công nghệ mới AI,

công nghệ chuỗi khối Blockchain được đưa vào sản phẩm giúp công việc kế toán trở nên thông minh, nhanh gọn và hiệu quả hơn. Chính những thay đổi này cũng đòi hỏi chính các cơ sở đào tạo phải thường xuyên cập nhật; đổi mới phương pháp giảng dạy, nội dung chương trình, hướng đến ứng dụng công nghệ số giúp người học tiếp cận tốt với thay đổi của xu hướng nghề nghiệp.

Ngoài ra, cũng chính tác động của việc ứng dụng công nghệ cao sẽ khiến lực lượng lao động ngành Kế toán, Kiểm toán phải đối mặt với nguy cơ dư thừa nguồn nhân lực trình độ thấp, trong khi nhu cầu nguồn nhân lực chất lượng cao ngày càng lớn (Hải, 2021). Điều này đòi hỏi các cơ sở đào tạo phải không ngừng nâng cao chất lượng đào tạo; đảm bảo đáp ứng tính chuyên môn, liên ngành cao (công nghệ thông tin, kỹ thuật số, kiến thức chuyên ngành...) đồng thời đáp ứng tốt yêu cầu về kỹ năng như: kỹ năng giải quyết vấn đề, tư duy phản biện, khả năng sáng tạo, kỹ năng làm việc nhóm...; tạo ra nguồn nhân lực chất lượng cao, đáp ứng tiêu chuẩn làm việc trong môi trường cạnh tranh quốc tế.

Bắt nguồn từ đòi hỏi phải không ngừng thay đổi, nâng cao chất lượng đào tạo cũng đặt ra áp lực cho các cơ sở đào tạo về nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên, phải hướng đến chuyển đổi hoạt động đào tạo từ dạy (teaching) sang huấn luyện (coaching). Để làm được điều này, đòi hỏi đội ngũ giảng viên phải có kiến thức thực tế để có thể định hướng, hướng dẫn người học giải quyết được những trường hợp, tình huống cụ thể dựa trên nền tảng kiến thức được trang bị; đáp ứng tốt tính ứng dụng, thực tiễn cho người học.

2.2. Thực trạng đào tạo nguồn nhân lực kế toán - kiểm toán hiện nay

Trước những tác động của cuộc cách mạng công nghiệp 4.0, việc đào tạo nguồn nhân lực kế toán - kiểm toán tại Việt Nam trong giai đoạn hội nhập kinh tế quốc tế đã có những bước thay đổi đáng kể. Cụ thể:

Thứ nhất, về số lượng cơ sở đào tạo:

Tính đến thời điểm hiện tại, cả nước có khoảng 300 trường đào tạo ngành Kế toán, Kiểm toán với nhiều hình thức (bao gồm: chính quy, tại chức, đào tạo từ xa) và nhiều cấp bậc đào tạo (bao gồm: trung cấp, cao đẳng, đại học, thạc sĩ, tiến sĩ). Ngoài ra, còn có rất nhiều các cơ sở dạy nghề do các trung tâm, doanh nghiệp tổ chức dưới nhiều hình thức (Tuấn, 2021). Với số lượng cơ sở đào tạo lớn, làm cho nguồn cung lao động ngành Kế toán, Kiểm toán trở nên dồi dào. Mặc dù nhu cầu tuyển dụng hiện tại đối với ngành nghề này cao nhưng thực tế sinh viên thất nghiệp hoặc làm trái ngành nghề đào tạo hiện nay cũng chiếm tỷ lệ khá lớn. Có thể thấy, nguyên nhân chính là do nhu cầu về nguồn nhân lực của các doanh nghiệp đòi hỏi có trình độ cao, có kinh nghiệm nhằm đáp ứng tốt yêu cầu công việc.

Thứ hai, về chương trình đào tạo:

Chương trình đào tạo ngành Kế toán, Kiểm toán của các trường trong những năm gần đây hầu hết đều có sự cải tiến về căn bản. Một số trường đã nắm bắt được xu hướng hội nhập, tham khảo chương trình đào tạo của các trường đại học tiên tiến trên thế giới; lồng ghép một số môn học của các tổ chức nghề nghiệp kế toán, kiểm toán quốc tế hay liên kết với chương trình đào tạo của các trường đại học trên thế giới (Hong & Oanh, 2021).

Tuy nhiên, nhìn chung chương trình đào tạo vẫn còn nặng về lý thuyết, chưa trọng tâm vào thực hành và tiếp cận thực tế. Các môn học còn nặng về mặt kỹ thuật, tập trung vào hướng dẫn nghiệp vụ mà chưa chú trọng đến vấn đề nền tảng, chuẩn mực nghề nghiệp (Bích & Trang, 2021). Thêm vào đó, phần lớn nội dung các môn học kế toán vẫn hoàn toàn dựa trên chuẩn mực và các chế độ kế toán Việt Nam. Mặc dù hiện nay chuẩn mực kế toán Việt Nam (VAS) đã được soạn thảo trên nền tảng tham khảo chuẩn mực kế toán quốc tế (IAS) nhưng thực tế vẫn còn khoảng cách khá lớn để hòa hợp với quốc tế.

Các hoạt động kết nối doanh nghiệp thông qua các buổi hội thảo, các buổi gặp gỡ chia sẻ kinh nghiệm, kỹ năng làm việc thực tế được quan tâm nhiều hơn; song vẫn chưa có sự quan tâm phát triển đồng bộ trên phạm vi toàn quốc. Sinh viên chủ yếu tham gia tiếp xúc thực tế doanh nghiệp ở góc độ các học phần trong chương trình đào tạo là kiến tập thực tế và thực tập tốt nghiệp. Thêm vào đó, mô hình giảng dạy thực tế ảo vẫn chưa được nhiều cơ sở đào tạo áp dụng để sinh viên có thể hiểu và tiếp cận được công việc trong thực tế.

Các cơ sở đào tạo ở Việt Nam hiện nay vẫn chưa triển khai đào tạo một cách có hệ thống về áp dụng chuẩn mực báo cáo tài chính quốc tế (IFRS). Điều này dẫn đến tình trạng sinh viên sau khi ra trường không có nhiều kiến thức, thậm chí là không có kiến thức về IFRS. Như vậy, theo lộ trình, khi IFRS được áp dụng thì việc chuẩn bị sẵn nguồn nhân lực có đủ kiến thức và kỹ năng vận dụng IFRS là một trong những nhiệm vụ quan trọng phải được thực hiện của các cơ sở đào tạo.

Ngoài ra, với hai khuynh hướng đào tạo ở Việt Nam hiện nay bao gồm định hướng hàn lâm/nghiên cứu và định hướng thực hành cũng làm chi phối mạnh mẽ nhận thức, mục tiêu, phương thức tổ chức cũng như chương trình đào tạo cụ thể (Vân, 2020). Điều này cũng tác động mạnh đến việc đào tạo kế toán quốc tế ở các cơ sở đào tạo hiện nay.

Thứ ba, về đội ngũ giảng viên và phương pháp giảng dạy:

Đội ngũ giảng viên hiện nay trong các cơ sở đào tạo đã từng bước được nâng cao cả về số lượng lẫn chất lượng, đạt chuẩn về trình độ đào tạo từ thạc sĩ trở lên đối với giảng dạy đại học. Tuy nhiên, kinh nghiệm thực tiễn và kỹ năng giải quyết công việc thực tế của một số giảng viên còn thiếu; dẫn đến chỉ tập trung giảng dạy về mặt lý thuyết mà chưa giải đáp được cho sinh viên một cách chi tiết những vấn đề thường phát sinh trong doanh nghiệp. Ngoài ra, vấn đề nghiên cứu khoa học của giảng viên trong một số cơ sở đào tạo chưa thực sự được quan tâm đúng mực, dẫn đến việc tích lũy kiến thức, nâng cao trình độ phục vụ giảng dạy còn hạn chế (Diệp, 2021).

Phương pháp giảng dạy của giảng viên trong các cơ sở đào tạo đã có sự đổi mới nhưng chưa thực sự toàn diện. Một số giảng viên đã ứng dụng các phương pháp hiện đại vào giảng dạy. Tuy nhiên, phần lớn vẫn sử dụng các phương pháp truyền thống như thuyết trình, diễn giảng, ít có sự tương tác, chưa lấy người học làm trung tâm, dẫn đến người học tiếp thu kiến thức một cách thụ động. Điều này cũng làm hạn chế khả năng tư duy độc lập, sáng tạo của sinh viên, làm giảm khả năng thích ứng với thực tiễn trong bối cảnh nền kinh tế hội nhập và

tác động của cuộc cách mạng công nghiệp 4.0.

Thứ tư, về chất lượng đầu vào, phương pháp tự học của sinh viên và phương pháp đánh giá sinh viên:

Về chất lượng đầu vào, ngoài những trường đại học lớn, có thương hiệu tuyển sinh với điểm đầu vào cao thì vẫn còn nhiều trường tuyển sinh với điểm đầu vào khá thấp. Điều này cũng tạo ra những ảnh hưởng nhất định đối với chất lượng đào tạo cũng như chất lượng đầu ra của các cơ sở đào tạo.

Phương pháp học tập của sinh viên hầu hết vẫn còn mang tính thụ động, chưa có sự thay đổi theo hướng tư duy, khoa học, sáng tạo, linh hoạt trong việc giải quyết tình huống. Khả năng hướng nghiệp và khởi nghiệp của sinh viên trong quá trình học còn thấp.

Việc đánh giá kết quả học tập của sinh viên chưa thực sự chính xác, khách quan, hầu hết chỉ dựa trên kết quả bài kiểm tra thường xuyên, kiểm tra giữa kỳ và bài thi cuối kỳ. Ngoài ra, trong quá trình kiến tập, thực tập tại các doanh nghiệp thực tế; việc đánh giá mức độ hiểu biết, tiếp cận thực tiễn ở đơn vị thực tập của sinh viên cũng còn hạn chế (Hàng, 2018).

Thứ năm, về đào tạo kỹ năng mềm cho sinh viên:

Các cơ sở đào tạo hiện nay đã có sự quan tâm nhiều hơn đến việc đào tạo kỹ năng mềm cho sinh viên. Tuy nhiên, do số lượng sinh viên trong một lớp lớn mà chỉ có một giảng viên đảm nhận nên việc đào tạo kỹ năng làm việc ở trường cho sinh viên vẫn còn hạn chế. Thực tế cho thấy chất lượng đào tạo nguồn nhân lực kế toán - kiểm toán về trình độ chuyên môn, trình độ ngoại ngữ, ứng dụng công

nghệ thông tin cũng như các kỹ năng mềm khác chưa thực sự cao, chưa đạt đến mặt bằng chung của khu vực. Số lượng kế toán viên, kiểm toán viên nắm vững các thông lệ và nguyên tắc kế toán quốc tế chưa nhiều (Hàng, 2018). Điều này dẫn đến khả năng đáp ứng yêu cầu công việc thực tế của sinh viên mới ra trường chưa cao và cơ hội nghề nghiệp chưa rộng mở.

Thứ sáu, về cơ sở vật chất:

Mặc dù cơ sở vật chất ở các cơ sở đào tạo đã có sự quan tâm nhất định, vẫn còn nhiều cơ sở đào tạo chưa thực sự được đầu tư đầy đủ. Số lượng phòng thực hành còn ít, mô hình phòng kế toán ảo chưa được triển khai và áp dụng nhiều, hệ thống thông tin thư viện chưa thực sự hiện đại, cơ sở dữ liệu phục vụ cho nghiên cứu còn hạn chế. Điều này cũng gây khó khăn cho công tác nghiên cứu, giảng dạy và học tập của giảng viên cũng như sinh viên.

2.3. Kiến nghị một số biện pháp nâng cao chất lượng đào tạo nguồn nhân lực kế toán - kiểm toán

Trên cơ sở nghiên cứu cơ hội, thách thức của bối cảnh mới đối với đào tạo nguồn nhân lực kế toán - kiểm toán; cùng với việc phân tích thực trạng đào tạo hiện nay, nhóm tác giả đề xuất một số biện pháp nhằm nâng cao hơn nữa chất lượng đào tạo nguồn nhân lực kế toán - kiểm toán. Cụ thể như sau:

Một là đối với Nhà nước:

- Đẩy mạnh rà soát và kiểm tra chất lượng đào tạo của các cơ sở đào tạo ngành Kế toán, Kiểm toán.

- Tăng cường hiện đại hóa hạ tầng công nghệ thông tin; xây dựng thư viện điện tử, hệ thống đào tạo trực tuyến; đẩy mạnh khuyến khích các cơ sở đào tạo

xây dựng phòng học đa phương tiện, thiết bị thực tế ảo.

- Nhanh chóng hoàn thiện việc xây dựng chuẩn chương trình đào tạo ngành kế toán - kiểm toán theo hướng tiệm cận với khu vực và quốc tế.

- Đổi mới mô hình đào tạo, thi, cấp chứng chỉ kế toán viên, kiểm toán viên hành nghề theo hướng đào tạo, thi theo tín chỉ để cấp chứng chỉ.

- Tăng cường các chính sách khuyến khích, thu hút các chuyên gia, giảng viên giỏi tham gia vào quá trình đào tạo.

- Mở rộng các hoạt động hợp tác đa phương, song phương về giáo dục, đào tạo, nghiên cứu khoa học, bồi dưỡng đội ngũ giảng viên.

Hai là đối với các doanh nghiệp; tổ chức nghề nghiệp kế toán, kiểm toán:

- Tăng cường phối hợp, hỗ trợ các cơ sở đào tạo trong việc đào tạo nguồn nhân lực kế toán – kiểm toán chất lượng cao, đáp ứng yêu cầu hội nhập.

- Tham gia đóng góp ý kiến về chương trình đào tạo, nội dung các môn học, đánh giá kết quả sinh viên tại cơ sở đào tạo... Đóng góp ý kiến về nhu cầu, định hướng cũng như biện pháp đào tạo nguồn nhân lực kế toán – kiểm toán, cung cấp các thông tin về nhu cầu tuyển dụng của doanh nghiệp.

Ba là đối với cơ sở đào tạo:

- Cần nhận thức đúng, đầy đủ yêu cầu của thành tựu cách mạng công nghiệp 4.0; từ đó có nhận thức mới về chức năng của kế toán, kiểm toán. Các cơ sở đào tạo trong nước cần nghiên cứu định kỳ đổi mới nội dung, chương trình và phương pháp đào tạo theo hướng tăng cường thực hành nghề nghiệp, hội nhập quốc tế và phát huy vai trò chủ động, sáng tạo của người học. Cụ thể: ứng

dụng công nghệ thông tin, hình thành môn học Kế toán số (Digital Accounting), Kiểm toán số (Digital Auditing), hướng tới phát triển các kỹ năng quan trọng như kỹ năng tư duy phản biện, phát hiện vấn đề, kỹ năng phân tích, kỹ năng làm việc nhóm... giúp sinh viên thích ứng tốt với sự thay đổi của công nghệ, làm việc hiệu quả trong môi trường quốc tế, đáp ứng yêu cầu nhân lực chất lượng cao trong thời đại mới.

- Phối hợp và tăng cường hợp tác với ACCA, ICAEW, CPA Australia... để đổi mới nội dung chương trình đào tạo.

- Nghiên cứu tích hợp chứng chỉ hành nghề trong chương trình đào tạo nhằm nâng cao chất lượng đào tạo gắn với yêu cầu thực tế, trang bị hành trang vững chắc cho sinh viên.

- Tăng cường kết hợp, sử dụng có hiệu quả các hình thức khác như đào tạo trực tuyến, thiết kế môi trường ảo để tăng tính tương tác giữa người dạy và người học... Thay đổi phương pháp đào tạo trên cơ sở lấy người học làm trung tâm; đổi mới hình thức, phương pháp đánh giá kết quả học tập theo hướng đáp ứng năng lực làm việc và đề cao tính sáng tạo của người học.

- Tích cực nâng cao chất lượng nghiên cứu khoa học trong các cơ sở đào tạo; đẩy mạnh các hoạt động nghiên cứu ứng dụng, nghiên cứu công nghệ, phương tiện dạy học...

- Xây dựng đội ngũ giảng viên có trình độ cao; thường xuyên trau dồi, cập nhật kiến thức chuyên môn, công nghệ; tham gia lớp tập huấn, hội thảo, hội nghị...

- Mở rộng hợp tác với doanh nghiệp trong hoạt động nghiên cứu, tạo điều kiện để giảng viên tăng cường tiếp cận

thực tế, nắm bắt thay đổi; đảm bảo kiến thức giảng dạy gắn với thực tiễn.

- Tăng cường hơn nữa đầu tư cơ sở vật chất, đáp ứng tốt yêu cầu dạy và học nhằm đảm bảo tốt chất lượng đào tạo.

Bốn là đối với người học:

- Cần có ý thức chủ động trong học tập; nâng cao năng lực ngoại ngữ, tin học; trang bị những kỹ năng cần thiết (kỹ năng phân tích, tư duy phản biện, làm việc nhóm, kỹ năng giao tiếp...) đáp ứng xu thế hội nhập và cách mạng số.

- Tích cực tham gia các hoạt động ngoại khóa; diễn đàn; các nhóm trao đổi về kế toán, kiểm toán nhằm nâng cao trình độ và cọ xát thực tế; phục vụ công việc sau khi ra trường.

- Tìm hiểu và sớm tự trang bị cho mình những bằng cấp, chứng chỉ quốc tế như ICAEW ACA, ACCA, CPA Úc,

CPA Việt Nam... để có cơ hội bước chân vào thị trường lao động chất lượng cao, tiếp cận các công việc trong và ngoài nước với chế độ đãi ngộ hấp dẫn.

3. Kết luận

Bối cảnh cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 đã mang lại nhiều cơ hội và thách thức cho đào tạo nguồn nhân lực kế toán – kiểm toán giai đoạn hội nhập kinh tế quốc tế ở Việt Nam hiện nay. Trên cơ sở nhận thấy thực trạng đào tạo hiện nay, cũng như xu hướng chuyển đổi ngành kế toán – kiểm toán; các cơ sở đào tạo cần tận dụng tối đa những cơ hội có được từ bối cảnh mới, vượt qua những thách thức, thực hiện đồng bộ các biện pháp nêu trên. Như vậy sẽ góp phần nâng cao hơn nữa chất lượng đào tạo, cung cấp nguồn nhân lực chất lượng cao, đáp ứng yêu cầu của thời đại mới.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Bích, N.T.N. & Trang, G.T. (2021). Nâng cao chất lượng đào tạo kế toán, kiểm toán đáp ứng yêu cầu của bối cảnh mới. *Tạp chí Tài chính*. Truy cập ngày 22/4/2023, từ <https://tapchitaichinh.vn/tai-chinh-kinh-doanh/nang-cao-chat-luong-dao-tao-ke-toan-kiem-toan-dap-ung-yeu-cau-cua-boi-can-h-moi-333607.html>
- Diệp, V.T. (2021). Giải pháp nâng cao chất lượng đào tạo và giảng dạy môn kế toán – kiểm toán đáp ứng nhu cầu hội nhập kỹ nguyên công nghệ số. *Tạp chí Công thương*. Truy cập ngày 22/4/2023, từ <http://tapchicongthuong.vn/bai-viet/giai-phap-nang-cao-chat-luong-dao-tao-va-giang-day-mon-ke-toan-kiem-toan-dap-ung-nhu-cau-hoi-nhap-ky-nguyen-cong-nghe-so-81642.htm>.
- Hải, L.T.T. (2021). Đào tạo nhân lực kế toán, kiểm toán trong bối cảnh hội nhập và Cách mạng công nghiệp 4.0. *Tạp chí Tài chính*. Truy cập ngày 22/4/2023, từ <https://tapchitaichinh.vn/tai-chinh-kinh-doanh/dao-tao-nhan-luc-ke-toan-kiem-toan-trong-boi-can-hoi-nhap-va-cach-mang-cong-nghe-40-337258.html>.
- Hằng, T.T. (2018). Nâng cao chất lượng đào tạo nhân lực kế toán Việt Nam trong bối cảnh cách mạng công nghiệp 4.0. *Tạp chí Khoa học & Công nghệ*. <https://tapchikhcn.hau.edu.vn/media/29/uffile-upload-no-title29958.pdf>.
- Hoài, T.T. & Loan Đ.T. (2019). Ứng dụng blockchain vào lĩnh vực kế toán, kiểm toán trong bối cảnh cách mạng công nghiệp 4.0. *Tạp chí Tài chính kỳ 2 tháng 5/2019*, 77-79.
- Hồng, N.T.T & Oanh, L.T.Y. (2021). Ảnh hưởng của cách mạng công nghiệp 4.0 đến đào tạo nguồn nhân lực kế toán kiểm toán ở Việt Nam trong giai đoạn hội nhập.

- Kỷ yếu Hội thảo Khoa học Quốc gia về Kế toán và Kiểm toán VCAA 2021, Đại học Kinh tế Quốc dân Hà Nội, 2021* (93). Hà Nội: Nxb Đại học Kinh tế Quốc dân.
- Hung, T.X. (2018). Tìm hiểu về công nghệ Blockchain và ảnh hưởng của nó đến lĩnh vực kế toán – tài chính – ngân hàng. *Tạp chí kế toán – kiểm toán tháng 8/2018*, 56-60.
- Tuấn, K.T. (2021). Hành trang của sinh viên ngành kế toán – kiểm toán trong thời kỳ hội nhập. *Tạp chí Công thương*. Truy cập ngày 15/4/2023, từ <https://tapchicongthuong.vn/bai-viet/hanh-trang-cua-sinh-vien-nganh-ke-toan-kiem-toan-trong-thoi-ky-hoi-nhap-80786.htm>.
- Vân, T.T.H. (2020). Nâng cao hiệu quả đào tạo kế toán, kiểm toán tại các cơ sở đào tạo trước yêu cầu hội nhập. *Tạp chí Công thương*. Truy cập ngày 15/4/2023, từ <https://tapchicongthuong.vn/bai-viet/nang-cao-hieu-qua-dao-tao-ke-toan-kiem-toan-tai-cac-co-so-dao-tao-truoc-yeu-cau-hoi-nhap-70378.htm>.

IMPACT OF THE INDUSTRIAL REVOLUTION 4.0 ON TRAINING THE HUMAN RESOURCES OF ACCOUNTING AND AUDITING IN RECENT PERIOD

*Thai Thi Hoai Thuong**

Nguyen Thi Ngoc Bich

Vo Thu Phung

Dong Nai University

*Corresponding author: Thai Thi Hoai Thuong - Email: thaithihoaituong@gmail.com

(Received: 26/5/2023, Revised: 1/6/2023, Accepted for publication: 2/6/2023)

ABSTRACT

The impact of the industrial revolution 4.0 has greatly affected all fields in general as well as the training of accounting and auditing human resources in Vietnam in particular. In the context of international economic integration, building and developing high-quality accounting and auditing human resources is an important and indispensable factor for the development of the country. The article investigates the opportunities and challenges of the new context for training accounting and auditing human resources; along with analyzing the training situation, the authors propose some solutions to further improve the quality of training of accounting and auditing human resources in Vietnam today.

Keywords: *The industrial revolution 4.0, international economic integration, education quality, accounting and auditing human resources*